

..... pieczęćka WKK										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień		Miesiąc		Rok					
DATA URODZENIA UCZNIĄ										

KONKURS POLONISTYCZNY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH
ETAP REJONOWY

Drogi Uczniu,

witaj na II etapie konkursu polonistycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 14 stron i zawiera 12 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w odpowiednim, wykropkowanym pod pytaniem, miejscu.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

120 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

100

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Motyw przewodni:

Nie wszereź się żyje, w głąb Wiesław Myśliwski

Tekst I

Zbigniew Herbert

Przesłanie Pana Cogito

Idź dokąd poszli tamci do ciemnego kresu
po złote runo nicości twoją ostatnią nagrodę

idź wyprostowany wśród tych co na kolanach
wśród odwróconych plecami i obalonych w proch

ocalałeś nie po to aby żyć
masz mało czasu trzeba dać świadectwo

bądź odważny gdy rozum zawodzi bądź odważny
w ostatecznym rachunku jedynie to się liczy

a Gniew twój bezsilny niech będzie jak morze
ilekroć usłyszysz głos poniżonych i bitych

niech nie opuszcza ciebie twoja siostra Pogarda
dla szpiclów katów tchórzy - oni wygrają
pójdą na twój pogrzeb i z ulgą rzucą grudę
a kornik napisze twój uładzony życiorys

i nie przebaczaj zaiste nie w twojej mocy
przebaczać w imieniu tych których zdradzono o świecie

strzeż się jednak dumy niepotrzebnej
oglądaj w lustrze swą błazeńską twarz
powtarzaj: zostałem powołany - czyż nie było lepszych

strzeż się oschłości serca kochaj źródło zaranne
ptaka o nieznanym imieniu dąb zimowy
światło na murze splendor nieba
one nie potrzebują twego ciepłego oddechu
są po to aby mówić: nikt cię nie pocieszy

czuwaj - kiedy światło na górach daje znak - wstań i idź
dopóki krew obraca w piersi twoją ciemną gwiazdę

powtarzaj stare zaklęcia ludzkości bajki i legendy
bo tak zdobędziesz dobro którego nie zdobędziesz
powtarzaj wielkie słowa powtarzaj je z uporem
jak ci co szli przez pustynię i ginęli w piasku

a nagrodzą cię za to tym co mają pod ręką
chłostą śmiechu zabójstwem na śmietniku

idź bo tylko tak będziesz przyjęty do grona zimnych czaszek
do grona twoich przodków: Gilgamesza Hektora Rolanda
obrońców królestwa bez kresu i miasta popiołów

Bądź wierny Idź

Zadanie 1. (0-3) **Oceń, czy poniższe stwierdzenia odnoszące się do poetyckiej kreacji Pana Cogito są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz znakiem X właściwą odpowiedź.**

stwierdzenie	prawda	falsz
1. Pan Cogito to archetyp człowieka myślącego (aluzja do filozofii Kartezjusza).		
2. Pan Cogito jest tytułowym bohaterem zbioru wierszy Zbigniewa Herberta.		
3. Pan Cogito jest zdystansowanym komentatorem i obserwatorem współczesności.		
4. Pan Cogito przyjmuje postawę błazna o wąskich horyzontach myślowych.		
5. Pan Cogito jest reprezentantem i propagatorem totalitarnych, systemowych idei.		
6. Pana Cogito cechuje relatywizm, skłaniający człowieka do respektowania większości współczesnych teorii.		

Zadanie 2. (0-6) **Kto jest kim? Dopisz pseudonimy, imiona i nazwiska do charakterystyki wybranych bohaterów *Kamieni na szaniec*.**

- a) Piegowaty blondyn o wiecznie rozwichrzonej czuprynie; zdolny matematyk, harcmistrz, uczestnik akcji sabotażowych podziemnej organizacji „Wawer”; dowódca plutonu GS (Grup Szturmowych); zmarł na skutek skatowania przez gestapo 30 marca 1943 roku.

Pseudonim..... Imię i nazwisko.....

- b) Harcmistrz, drużynowy, doskonały organizator, strateg i dowódca; organizacja "Wawer" nadała mu również zaszczytny pseudonim „Kotwicki”; poległ 20 sierpnia 1943 roku pod Sieczychami; jego imieniem został nazwany batalion GS okryty sławą boją w najcięższych walkach Powstania Warszawskiego.

Pseudonim..... Imię i nazwisko.....

- c) Podharc mistrz, uczestnik akcji „Wawra”; postanowił usunąć niemiecką płytę zakrywającą polski napis: „Mikołajowi Kopernikowi – Rodacy” na pomniku astronoma, usytuowanym na styku ruchliwych ulic i na wprost Komendy Głównej granatowej policji; zmarł od rany postrzałowej 30 marca 1943 roku; ze względu na wysokość szczupłej sylwetki, koledzy nazywali go Glizdą;

Pseudonim..... Imię i nazwisko.....

Zadanie 3. (0-2) **Trafna puenta/refleksja czytelnicza o *Kamieniach na Szaniec* brzmi: jest to książka, którą trzeba przeżyć. Zaproponuj własną.**

.....

Tekst II

Sławomir Mrożek

Artysta

Kogut przeczytał ogłoszenie: „Potrzebujemy zwierząt – Cyrk”.

– Zgłoszę się – powiedział, składając gazetę. – Zawsze chciałem być artystą.

Po drodze snuł wielkie plany:

– Sława i pieniądze. A może nawet wyjazdy za granicę.

– I z powrotem – dodał Lis.

– Dlaczego z powrotem? Za granicą podpiszę kontrakt z Metro Goldwyn Meyer.

Dyrektor przyjął go na świeżym powietrzu, gdzie urzędował. Właśnie rozwijano namiot cyrkowy. Ja i Lis zatrzymaliśmy się opodal.

– Bardzo mi miło, że pan się do nas zgłasza. Można poznać godność?

– Lew – przedstawił się Kogut krótko.

– Lew? – zdziwił się dyrektor. – Czy jest pan tego pewny?

– Ewentualnie tygrys.

– No dobrze. Niech pan zaryczy.

Kogut zaryczał, jak umiał.

– Owszem, nieźle, ale są lepsze lwy od pana. Gdyby się pan zgodził na koguta, to co innego.

Wtedy mógłbym pana zaangażować.

– Ja dla pana przyjemności nie będę udawał ptaka – obraził się Kogut.

– Żegnam wobec tego.

W drodze powrotnej Kogut milczał ponuro. Wreszcie nie wytrzymałem.

– Co ci strzeliło do głowy, dlaczego chciałeś grać lwa?

– Jak to, dlaczego... – odpowiedział za niego Lis. – Czy widziałeś kiedy artystę bez ambicji?

(Sławomir Mrożek, *Małe prozy*, Kraków 1990.)

Zadanie 4. (0-9) **Przeczytaj uważnie opowiadanie Sławomira Mrożka i wykonaj następujące polecenia:**

A) (0-3) Uzupełnij zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie C albo D.

W zdaniu Za granicą podpiszę kontrakt z Metro Goldwyn Meyer podkreślony wyraz pełni funkcję A/B, ponieważ C/D.

A. przydawki C. określa rzeczownik, mówi o cesze przygodnej

B. okolicznika D. wskazuje na miejsce odbywania się czynności

B) (0-6) Przedstaw postać literacką, która nie akceptowała siebie i wskaż konsekwencje jej zachowania. Podaj nazwisko autora i tytuł przywołanego utworu.

Autor: Tytuł:

Bohater:

Konsekwencje zachowania:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 5. (0-2) Zaznacz odpowiednie tłumaczenie użytego przez Cypriana Kamila Norwida w *Mojej piosnce (II)* dawnego sformułowania „*któż o mnie stoi*”.

- a) kto o mnie dba
- b) kto o mnie zapomina
- c) kto sprawuje moje powinności
- d) kto mi przeszkadza

Zadanie 6. (0-7) „*Ludzie może i nie są źli, tylko się bardzo boją*”. Ustosunkuj się do sądu Anny Walentynowicz. Przedstaw tezę, którą uzasadnisz trzema argumentami (przywołanymi z treści reportażu Hanny Krall oraz dwóch różnych tekstów literackich bądź tekstów kultury).

.....

Argument I

.....
.....
.....

Argument II

.....
.....
.....

Argument III

.....
.....
.....

Zadanie 7. (0-6) Napisz notatkę (przynajmniej 5 zdań złożonych) do gazetki szkolnej, w której zrecenzujesz *Ziele na kraterze* Melchiora Wańkowicza. W swej wypowiedzi wyraż opinię o uniwersalnym bądź archaicznym przesłaniu powieści; uwzględnij problem identyfikacji młodego człowieka z bohaterami utworu. Pamiętaj o rzeczowej argumentacji.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0-2) Obraz Jacka Malczewskiego *Wigilia na Syberii* powstał w ...

- a) XIX wieku
- b) XVIII wieku
- c) XX wieku

1. Nonkonformista z charakterystyczną, ospowatą twarzą. Wydalony z Warszawy za postawę antyrosyjską.
2. Zaatakował Tymkiewicza, dyscyplinarnie usunięty ze szkoły.
3. Imię Radka.
4. Autor rosyjskiego zbioru tekstów. Jego chrestomatię płynnie czytał Piotr Michcik.
5. Liczba błędów na stronie dyktanda rosyjskiego, która, zdaniem Wiechowskiego, uniemożliwiła przyjęcie ucznia do klasy wstępnej gimnazjum.
6. Pseudonim woźnego w gimnazjum klasycznym w Klerykowie.
7. Udzielane przez Majewskiego.
8. Leim – nauczyciel łaciny.
9. Dramat Mickiewicza czytany z ogromnym wzruszeniem przez Borowicza.
10. Profesor znający kilka języków. Z powodu ogromnego roztargnienia nie potrafił często odnaleźć drogi do swojego mieszkania.
11. Nauczyciel arytmetyki; sumienny sprawiedliwy, poważany wśród uczniów.
12. Imię Biruty

Hasło

Jego związek z treścią lektury

.....
.....
.....

Zadanie 12. (0-50) *Bez korzeni nie ma skrzydeł*. Napisz list do wybranego artysty/bohatera, w którym rozważysz problem tożsamości w otaczającym nas świecie. Niech natchnieniem staną się dla Ciebie wartościowe fascynacje kulturowe (literackie, muzyczne, filmowe bądź malarskie). Zadbaj o estetyczną/artystyczną formę listu.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

